

Ústav Dálného východu

Posudek vedoucího bakalářské práce

student: Markéta Pašteková
obor: koreanistika
název práce: Strojový překlad a korejština
vedoucí práce: Tomáš Horák, Ph.D.
oponent: Mgr. Vladislava Mazaná

Řešitelka v předkládané práci zpracovala aktuální téma strojového překladu korejského jazyka. Navzdory existujícím nedostatkům a omezením jsou zejména internetové překladače stále hojněji využívány nejen lidmi daný jazyk neovládajícími, ale i studenty jazyka, kteří je používají jako další učební pomůcku doplňující elektronické slovníky. Je tedy vhodné a záslužné představit uživatelům hlavní principy, na základě kterých jsou strojové překladače vystavěny, a jaké jsou jejich silné stránky či nedostatky limitující jejich využití.

Konkrétní cíle práce jsou v úvodu formulovány sice stručně, ale srozumitelně. Co se týče způsobu zpracování a vlastního obsahu, tak vzhledem k oborové specializaci řešitelky se dalo očekávat zaměření spíše na jazykovou, než na matematicko-logickou, či programátorskou stránku problematiky. Jednotlivé typy/přístupy strojového překladu jsou představovány způsobem přístupným i naprostému laikovi, jen je škoda, že právě jazykovým aspektům nevěnovala větší pozornost. Možná je to zčásti dáno i použitou literaturou, kde se sice snažila vyhledat co nejvíce pro neoborníka použitelných zdrojů, ale kde se prakticky neobjevují obecnější lingvistické práce, a to ani v textu zmiňovaného Chomského, či Fillmora. V seznamu se zato objevuje celá řada prací, u nichž není zřejmé, zda a jakým způsobem byly využity.

Opomenutí jazykovědné stránky věci se bohužel zřetelně projevuje jak ve způsobu vedení argumentace, tak v používané terminologii, se kterou autorka na řadě míst nakládá příliš volně, až svévolně. Na str. 13 například uvádí korejské postpozice, které lze údajně dělit do kategorií spojovacích koncovek, doplňujících postpozic a pádových partikulí, což je z pohledu terminologie školské mluvnice korejštiny a úzu jejího překladu do češtiny poněkud matoucí výklad. Podobně volně používá termíny jako „důraz“, „kategoriální slovesa“, „gerundium“ atd., které blíže nespecifikuje. Na str. 34 zase uvádí, že překladač nerozpoznal „pomocnou partikuli“ *-hago* ve slovesném tvaru *mamurihago*, což asi překladači nelze vytýkat, protože se v daném případě nejedná o pomocnou partikuli, ale spojovací koncovku *-ko* připojenou za slovesný kmen *mamuriha-*. Celou podkapitolu věnuje překládání „mluvené řeči“, aniž by zmínila, že stroje pracují se zápisem, nikoliv s mluvenou řečí jako takovou.

Pokud jde o opomenutí obsahová, podrobnější vysvětlení by si zasloužily možnosti využití uváděného jednojazyčného korpusu Sejong Corpus, zmíněny by mohly být nástroje asistovaného překladu (Computer-aided/assisted translation) atd. Práce má i řadu nedostatků formálního charakteru, ať už se jedná o poměrně časté gramatické chyby a překlady, nebo stylistické neobratnosti, zejména ve vlastních překladech (viz např. větu „Naučil hangül když

Ústav Dálného východu

mi bylo 21 let.“ na str. 43, použití překladového ekvivalentu „soutěživost“ místo vhodnějšího „konkurenceschopnost“ na str. 39 atd.). Problematické může být i uvádění „lidského“ překladu jako měřítka „správnosti“, nebo uvádění korejské lokalizace textu jako originálu a původního anglického originálu jako překladu (MS Azure, str. 36-).

Na druhou stranu je třeba ocenit, že má práce poměrně přehlednou strukturu a bez zbytečných odboček rozvíjí zadané téma. Analýza překladů vytvořených internetovými překladači sice není nijak sofistikovaná, ale do jisté míry naznačuje tendence chybovosti a pokouší se je vysvětlit na základě použité technologie. V rámci možností tedy vyhovuje zadání a splňuje požadavky na bakalářskou práci kladené.

S ohledem na výše uvedené doporučuji práci k obhajobě a navrhuji hodnocení velmi dobře.

V Zelenči, dne 10. 07. 2019